

18.4.2017

YM001:00/2016

Viite Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistaminen
Hänvisning

Asia Yhteistyöryhmän 10. kokous
Ärende

AIKA	11.4.2017 klo 12.00-14.00		
PAIKKA	Ympäristöministeriö, neuvotteluhuone Norppa, Aleksanterinkatu 7, Helsinki		
JÄSENET	Timo Korhonen, pj.	kansanedustaja	läsnä
	Ulla Koski, vpj.	ympäristöministeriö	läsnä
	Hanna Perälä	liikenne- ja viestintäministeriö	läsnä
	Merja Niemi	opetus- ja kulttuuriministeriö	läsnä
	Sami Heikkilä	puolustusministeriö	läsnä
	Janne Koivukoski	sisäministeriö	läsnä
	Vesa Pekkola	sosiaali- ja terveysministeriö	läsnä
	Petra Stenfors	työ- ja elinkeinoministeriö	läsnä
	Christell Åström	maa- ja metsätalousministeriö	läsnä
	Ulla Hurmeranta	Suomen Kuntaliitto	läsnä
	Mika Riipi	Lapin liitto	poissa
	Pentti Mäkinen	Etelä-Savon maakuntaliitto	läsnä
	Olli Ristaniemi	Keski-Suomen liitto	sij. Liisa Bergius
	Merja Vikman-Kanerva	Uudenmaan liitto	läsnä
	Timo Jokelainen	Lapin ELY-keskus	läsnä
ASiantuntija	Jyrki Hurmeranta	ympäristöministeriö	läsnä
Pääsihteeri	Timo Turunen	ympäristöministeriö	läsnä
Sihteeri	Juhana Rautiainen	ympäristöministeriö	läsnä
Asiantuntija	Sanna-Riikka Saarela	SYKE	läsnä

Muistio

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.14.

2. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista.

3. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen (Liite 1)

Lisätään muistioon, että päätettiin lisätä päätösluonnoksen taustatekstiin maininta liikenneturvallisuudesta. Hyväksyttiin muistio tällä täydennyksellä.

4. VAT-päätösluonnos (Liite 2)

Käsiteltiin ja hyväksyttiin päätösluonnoksen sisältö luvuittain.

Keskeisimmät muutokset olivat:

- SEVESO III -direktiivin alueidenkäytön toimeenpanon riittävyys varmistetaan säilyttämällä voimassa olevassa VAT-päätöksessä oleva tavoite, kuitenkin poistamalla siitä vaarallisten aineiden kuljetusreitit.
- Muutetaan valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden, merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen sekä merkittävien esihistoriallisten suojelualuekokonaisuuksien arvojen – tavoite muotoon: ”Alueidenkäytössä huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.”. Arvojen ”turvaaminen” on tarkoituksenmukaisempaa kuin aiemmin ehdotetut ”säilyminen” tai ”suojaus”.
- Poistetaan viittaukset nykyisin voimassaoleviin tiettyihin valtakunnallisiin inventointeihin ja lisätään täsmennys tavoitteen koskevan viranomaisen laatimia valtakunnallisia inventointeja, jotka koskevat valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita, valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä ja valtakunnallisesti merkittäviä arkeologisia kohteita. Päätös kestää aikaa paremmin, jos siinä ei viitata tiettyinä vuosina laadittuihin inventointeihin.
- Nykyiset valtioneuvoston päättämät valtakunnalliset inventoinnit ovat voimassa, kunnes valtioneuvosto päättää mahdollisista uusista inventoinneista. Lisätään viittaus valtioneuvoston

erillispäätöksestä hyväksyä mahdollinen uusi inventointi VATtien mukaiseksi valtakunnalliseksi inventoinniksi.

- Täsmennetään oikeusvaikutus lukuun, ettei tavoitteilla ole oikeusvaikutuksia yksittäisen rakennusluvan, poikkeamisluvan tai suunnittelutarveratkaisuun myöntämisedellytyksiin maaseudulla tai muualla. Vaikutukset yksittäiseen rakennushankkeeseen ja maankäyttöön muutoin välittyvät kaavoituksen kautta kaavoille laissa säädettyjen sisältövaatimusten rajoissa.

5. SOVA-selostuksen luonnoksen esittely

Sanna-Riikka esitteli SOVA-menettelyssä tunnistetut keskeisimmät vaikutukset (Liite 4).

Keskusteltiin laaditusta SOVA-arvioinnista:

- Tunnistettujen vaikutusten luonne on positiivinen.
- Tunnistetut vaikutukset erillisinä tavoitteiden vaikutuksina ja yhteisvaikutuksina.
- Arvioinnin SOVA-lain mukaisuus.
- Vaihtoehtojen arvioinnin tarpeellisuus. SOVA-arviointi on tehty vertailemalla tavoitteiden toteutumistilannetta nykytilanteeseen. Uusien tavoitteiden vertailu nykyisiin tavoitteisiin tai vaihtoehtoisin tavoitteisiin ei ole tarkoituksenmukaista.
- Tavoitteiden eri toteuttamisosapuolten ja -välineiden merkitys vaikutusten toteutumisessa.
- Yhteistyöryhmän rooli laaditussa arvioinnissa.
- SOVA-arvioinnin hyödyntäminen osana tavoitteiden valmistelua. Arviointia on tehty rinnakkain tavoitteiden muodostamisprosessin kanssa.

Keskusteltiin päätösluonnoksessa olevasta SOVA-yhteenvedosta ja sen tarpeesta osana päätöstä:

- SOVA-lain 11 § edellyttää valtioneuvoston hyväksymispäätökseen tiettyjä SOVA-prosessia koskevia kirjauksia.
- Voimassa olevassa VAT-päätöksessä on Tavoitteiden ympäristö- ja muut vaikutukset –luku.
- Yhteenvedo antaa hyvin positiivisen kuvan tavoitteista.
- Yhteenvedon pituus ei saisi olla suhteettomasti suurempi kuin muut päätöksen luvut. Siinä voidaan esittää ainoastaan keskeisimmät vaikutukset. On haastavaa esittää tiivistä yhteenvedo 50-sivuisesta SOVA-selostuksesta täsmällisesti ja konkreettisesti.
- Yhteenvedo koostuu pitkälti erillisten tavoitteiden toteutumisen vaikutuksista. Päätöksen yhteisvaikutukset eivät käy yhtä selvästi ilmi.
- SOVA-selostus sisältää kuitenkin kunkin tavoitteen tarkemmat ja täsmällisemmät vaikutukset sekä tavoitteiden yhteisvaikutukset.
- Lisätään päätöksessä esitettävään yhteenvedoon maininta konsultin roolista ja SOVAN hyödyntämisestä osana päätöksen valmistelua.
- Poistetaan yhteenvedosta lause, joka viittaa metsien käsittelyn toimenpiteisiin, koska VATeilla ei ole vaikutusta metsien käsittelytoimenpiteisiin.

Päätettiin sisällyttää päätökseen SOVA-yhteenvedo. SOVA-selostus ei tule päätöksen liitteeksi.

Päätettiin, että yhteenvedo lähetetään työryhmälle kommentoitavaksi. Kommentit toimitetaan kirjallisesti Sanna-Riikalle 18.4. aamuun mennessä. Yhteenvedoa kehitetään työryhmän kommenttien pohjalta ministerille luovutettavaan päätösluonnokseen.

Hyväksyttiin päätösluonnos luovutettavaksi ministerille kokouksessa sovituin muutoksin ja toimin.

6. Päätösluonnoksen luovutus ministerille (Liite 3)

Päätettiin lisätä luovutuskirjeeseen tiedot yhteistyöryhmän kokoonpanosta ja tapahtuneista jäsenvaihdoksista ja päätösluonnoksen mukaisesta tavoitteiden ryhmittelystä.

Luovutustilaisuus ministerille pidetään 21.4. klo 10 ympäristöministeriössä neuvotteluhuoneessa Vanamo. Yhteistyöryhmän jäsenet voivat osallistua luovutustilaisuuteen. Luovutuskirjeen allekirjoittaa puheenjohtaja ja sihteerit.

7. Mahdolliset muut asiat

Ei muita asioita.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti yhteistyöryhmän jäseniä ja valmistelijoita työstä. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.35.

LIITTEET

- 1 Edellisen kokouksen muistio
- 2 Valtioneuvoston VAT-päätöksen –luonnos, työstetty kokouksessa 11.4.2017
- 3 Luovutuskirje 11.4.2017
- 4 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistaminen: vaikutusten arvioinnin tuloksia –PPT esitys. SYKE 10.4.2017.